

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-696/21-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Lenora, okres Prachatice
Sídlo	384 42 Lenora 86
E-mail	reditel@zsamslenora.cz
IČ	70996342
Identifikátor	650050941
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Mgr. Zbyněk Jícha
Zřizovatel	Obec Lenora
Místo inspekční činnosti	384 42 Lenora 86
Termín inspekční činnosti	11., 13. a 14. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/204 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Lenora je neúplnou základní školou, jejímiž součástmi jsou základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Kapacita školy není naplněna. V letošním školním roce navštěvuje základní školu 27 žáků (naplněnost 32 %), kteří jsou vyučováni ve 2 třídách – spojeném 1. a 2. ročníku a 3. až 5. ročníku. Mateřská škola poskytuje vzdělávání 28 dětem (naplněnost 47 %) ve 2 třídách. K pravidelné docházce

do školní družiny je zapsaných 23 účastníků. Škola se nachází v centrální části obce a je obklopena přírodou národního parku Šumava. Toto umístění skýtá ideální podmínky pro environmentální výchovu, jichž škola hojně využívá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola vytvořila v letošním školním roce novou koncepci rozvoje, která však nereaguje na aktuální potřeby v personální a vzdělávací oblasti. Pro oblast spolupráce s dalšími organizacemi a oblast materiálních podmínek jsou jasně definované reálné cíle, které škola úspěšně naplňuje. V řízení školy byly zaznamenány dílčí rezervy. Ředitel školy vedle svého základního pedagogického úvazku pokrývá svou přímou pedagogickou činností dalších pět vyučovacích hodin týdně. V současné době poptává na trhu práce kvalifikovaného pedagoga, zatím však bezvýsledně. Prostor na určení a realizaci koncepčních cílů vzdělávání tudíž není dostatečný, mnohdy se jedná spíše o formální plnění. Delegování kompetencí na vedoucí pracovníky mateřské školy a školní jídelny je transparentní a funkční.

Ve škole působí sedm pedagogických pracovníků, z toho tři nekvalifikovaní. Nově nastupující učitelce základní školy bez předchozí praxe byl poskytnut pouze formální zaškolovací program. Při výuce bylo zjevné, že nemá přiděleného mentora ani jinou formu funkční podpory. Další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy je nekoncepční, vychází zejména ze zájmu pedagogů a při kontrolní a hospitační činnosti není sledován a následně hodnocen dopad získaných poznatků v praxi. Naopak mentoring nových či začínajících učitelek mateřské školy a účast na dalším vzdělávání jsou díky profesionalitě vedoucí učitelky přínosné. Zde je patrné důsledné metodické vedení a stálá snaha o zkvalitňování pedagogického působení.

Ředitel školy se aktivně snaží získávat další finanční prostředky z dotačních a rozvojových programů. Ve spolupráci se zřizovatelem se v posledních letech podařilo škole výrazně zkvalitnit podmínky pro vzdělávání dětí a žáků. Budovy i okolí školy působí esteticky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu hospitovaných hodin na základní škole bylo patrné nízké využívání pozitiv plynoucích z organizace malotřídní školy. Učení nápodobou, podpora nadání a učení žáka žákem bylo využito v malé míře. Nové poznatky získávali žáci z velké části pasivním způsobem, bez vedení k samostatnému objevování, diskuzi, kooperaci a vyhledávání informací z různých zdrojů. Ověřování znalostí probíhalo převážně formou řízených rozhovorů, žáci často neměli možnost dále argumentovat či společně hledat nová řešení. Práce ve skupinách byla využita jako neefektivní dominanta hodiny. Náročnost, rozsah i následné hodnocení zadávaných úloh bylo diferencované vzhledem k předepsanému obsahu učiva daných ročníků, nikoli k aktuální úrovni znalostí a specifickým potřebám jednotlivých žáků. Formativní hodnocení, které by žákům ukazovalo cestu k dalšímu pokroku, nebylo uplatněno. Tento způsob výuky v malé míře rozvíjel kompetence k učení, řešení problémů a komunikaci, které jsou potřebné k osobnímu rozvoji a uplatnění v dnešní společnosti. Výjimkou byla výuka prvouky realizovaná v okolní přírodě, kde žáci prostřednictvím přímého kontaktu s probíranými jevy uplatňovali své poznatky v praxi.

Předškolní vzdělávání se vyznačovalo pestrou volbou metod a forem, které upoutaly pozornost dětí a přinesly jim nové poznatky a prožitky. Využití situačního učení v souhře s předem kvalitně připravenou vzdělávací nabídkou se přizpůsoboval věkovému složení dětí a jejich celkovému naladění. Důvěru ve schopnosti dětí a uspokojení jejich potřeb podpořila

možnost volby činností. Zájem o učení byl podporován vhodnou motivací. Ke stanoveným cílům byly vybrány pestré činnosti, písničky, hry, pohádky a další náměty na tvoření. Efektivní a přínosné byly činnosti vedoucí k objevování, zkoumání, experimentu, které poskytují prostor pro nápady dětí. Rozmanité pohybové aktivity posilovaly základní dovednosti i schopnosti sebeovládání. V průběhu dne byly vhodně využity příležitosti pro podporu předmatematických dovedností (např. rozvoj prostorové orientace, početních představ, porovnávání). Děti měly prostor ke sdělování zážitků a svých zkušeností, byly vybízeny k souvislému vyjadřování. Smysluplné využití didaktických her bylo efektivní při vysvětlování či opakování nabytých poznatků. Hodnocení i informace o správnosti postupu nebo výsledcích činnosti dětí probíhaly prostřednictvím rozhovorů, otázek, hádanek, které byly přínosné pro vlastní sebepojetí a zvýšení poznávacích potřeb dětí.

Škola rozšiřuje vzdělávací nabídku o zájmové kroužky a služby základní umělecké školy. Ve vzdělávacích výsledcích se pozitivně odráží i účast odborníků z různých přírodovědných oblastí. Program školní družiny nabízí účastníkům pestré činnosti. Volené aktivity přispívají k relaxaci žáků, vedou ke smysluplnému využití volného času a k vytváření vzájemných pozitivních vztahů. Školní družina zajišťuje účastníkům častý pobyt v přírodě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažených znalostních výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu, nezahrnuje však hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí. Pravidelnou zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků na dalším stupni vzdělávání škola aktivně nezískává. Opírá se pouze o nahodilé informace o dalším působení svých absolventů. V autoevaluaci školy vychází hlavně z hodnocení prospěchu na vysvědčení a umístění žáků v soutěžích, z čehož nelze objektivně posoudit kvalitu všech oblastí poskytovaného vzdělávání. Výchovný poradce průběžně zajišťuje data týkající se školních výsledků a adaptace žáků. Přestože škola v současné době neviduje žáky s potřebou podpůrných opatření druhého až pátého stupně, eviduje žáky s nižší školní prosperitou a zajišťuje aktivity týkající se prevence školní neúspěšnosti. Obdobným způsobem svou činnost vykonává také školní metodička prevence. Jejich spolupráce a plynulá návaznost činností se promítá do dlouhodobě nízkého počtu neomluvených hodin i projevů závažného rizikového chování. Školní poradenské pracoviště vykazuje dílčí nedostatky v metodickém vedení pedagogů týkající se vzdělávání nadaných žáků a vhodné diferenciací zadávaných úloh směrem k individuálním potřebám jednotlivců.

Mateřská škola věnuje pozornost hodnocení individuálních i skupinových výsledků vzdělávání. Učitelky vedou diagnostické záznamy a získávají tak řadu informací o vývoji jednotlivých dětí, které využívají při individuální práci. Škola sleduje rizika školní neúspěšnosti a následně jejich zákonným zástupcům doporučuje konzultace s odbornými pracovišti. Některé děti mají potíže se zvládnutím správné výslovnosti, která se ve spolupráci s klinickou logopedkou a rodiči nedaří zlepšovat. Pro podporu jazykových dovedností není zatím realizována cílená logopedická prevence.

Spolupráce s okolními spolky a organizacemi je na velmi dobré úrovni a v konkrétních případech výrazně napomáhá rozvoji osobnosti dětí a žáků. Ve vzdělávacích výsledcích se pozitivně odráží účast odborníků z různých přírodovědných oblastí, včetně bohaté nabídky besed, výletů a soutěží. Škola se také aktivně podílí na organizaci mnoha akcí, které podporují soudržnost s regionem. Je dostatečně otevřená veřejnosti, zve do školy rodiče dětí a žáků. Spolupráce s okolními základními školami je dobře nastavena, není však využívána do té míry, aby pokryla potřeby školy např. směrem k systematickému ověřování výsledků vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Příspěvková organizace stagnuje v oblasti inovativního přístupu ke vzdělávání na základní škole
- Došlo ke zhoršení personálních podmínek
- Škole se podařilo výrazně zlepšit materiální podmínky a navázat spolupráci s dalšími organizacemi a spolky směrem k podpoře kvality poskytovaných služeb
- V roce 2020 byla otevřena druhá třída mateřské školy

Silné stránky

- Spolupráce s dalšími organizacemi a spolky významně přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí a žáků
- Uplatňované metody a formy práce v předškolním vzdělávání podporují aktivitu dětí, rozvíjí jejich klíčové kompetence a mají pozitivní dopad na kvalitu vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Rezervy v řízení, nedostatečné personální podmínky a stagnace v oblasti inovativního přístupu ke vzdělávání mají negativní dopad na kvalitu výuky v základní škole
- Absence cílené logopedické prevence v mateřské škole omezuje podporu správné výslovnosti dětí

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit řízení školy
- Vytvořit vhodné strategické záměry a vize školy
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zacílit na inovativní přístupy ke vzdělávání a logopedickou prevenci
- Zvýšit efektivitu hodnotících mechanismů
- Zintenzivnit poptávku na kvalifikované pedagogy
- Posílit úlohu školního poradenského pracoviště směrem k metodické podpoře pedagogů

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Lenora pod č. j. 0/15/LN/02 dne 10. 10. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně dodatků
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení vydané ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 11 728/2007-21
3. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Obcí Lenora ze dne 14. 5. 2015 s účinností od 1. 8. 2015
4. Popis potřeb Základní a Mateřská škola Lenora vydaný v září 2021
5. Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2019/2020
6. Program poradenských služeb na období 2021/2022
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Příroda dětem – děti přírodě od 1. 9. 2021

8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Čtvero ročních dob v mateřské škole platný od 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2019
10. Školní řád základní školy ze dne 27. 8. 2020
11. Školní řád mateřské školy ze dne 27. 8. 2020
12. Vnitřní řád školní družiny ze dne 29. 8. 2019
13. Vnitřní řád školní jídelny platný pro školní rok 2021/2022
14. Školní matrika
15. Záznamy z pedagogických rad
16. Diagnostické záznamy dětí
17. Třídní knihy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
18. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci - vzorek)
20. Dokumentace týkající se školního stravování
21. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
22. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Tvrdíková v. r.

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Dufková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích dne 10. 11. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. et Mgr. Zbyněk Jícha, ředitel školy

Jícha v. r.

V Lenoře dne 11. 11. 2021